

En legoknekt som vågens tunga

Nationella Frontens agerande kan komma att fälla avgörandet i andra omgången i franska valet. Catherine Gierow målar ett porträtt av den märkliga Le Pen.

För några månader sedan publicerades i Frankrike en rad dokument redigerade av amerikanska diplomater stationerade i Paris på 50- och 60-talen och sedan dess noggrant arkiverade i State Departments källare. När man läser dem kan man inte undgå att tycka att amerikanska diplomater kan sin sak.

Frankrike

Indeed: redan då beskrev de François Mitterrand som "först och främst opportunistisk, genomgrym, och beredd på allt för att erövra makten" medan Jacques Chirac, favoriten, från första början uppskattades för sin energi, sin rättlinjiga dynamik och sin kärlek till USA, inklusive ideologin och maten.

Om Jean-Marie Le Pen finns en diger dossier. På 50- och 60-talen brukade även han luncha på den amerikanska ambassaden i Paris. Knappt 30 år gammal hade legosoldaten från Bretagne hunnit bli "någon" inom vad diplomaterna kallar "den nyfascistiska högern". Redan som student anslöt han sig



Tacksamt.

Le Pen har fria händer att exploatera det franska missnöjet med konvergenskraven.

till den rojalistiska rörelse som stödde greven av Orléans, den siste franske tronpretendenten. Flera gånger arresterades han då han sålde tidningen Aspects de la France och tåkade i blodiga slagsmål med kommunistisypatisörer. Eller då han störtade in i Aix-les-Bains kyrka och full som en alika angrep prästen.

Karriären som legosoldat inleds i Indokina och fortsatte i Suez

1956, under general Massu. Le Pen är modig och disciplinerad, hette det då. Och oerhört ambitiös. Han dekorerades av Massu som i april 1959, när Le Pen var på väg över Medelhavet för att försvara det franska Algeriet, kommenterade honom inför amerikanerna: "Le Pen är en modig soldat som borde hålla sig borta från politiken."

Ändå var det just politiken som lockade den atletiske, slagfärdige

Le Pen. Strax efter Suezäventyret (1956) övergav han rojalisterna för att ansluta sig till Poulades populistiska parti. Samma år lämnade tre miljoner fransmän (småföretagare, specerihandlare, hantverkare och andra som slagits ut av den ekonomiska moderniseringen) den etablerade högern till förmån för Poulade. Le Pen som förklarade sig "totalt förakta Nationalförsamlingen" insåg att Poulades "småfolksrörelse" utgjorde en ny och bättre plattform inför framtiden.

Kriget Le Pens hopp

Kriget i Algeriet var Le Pens nästa hopp. Han trodde inte bara att konflikten skulle förmå svartfötterna (les Pieds Noirs, fransk-algerierna) och gamla Vichy-nostalgiiker att ansluta sig till extremhögern, utan också småföretagarna och delar av medelklassen. Alla dessa borde enligt Le Pen inse att Nationen borde behålla sina kolonier och hävda sig mot barbarerna. Amerikanerna som träffade honom 1958 var oroad:

Jean-Marie Le Pen är en farlig och skrupelfri nyfascist. Han är arrogant, intelligent, extremt självcentrerad och en smula psykotisk. Han bär pistol, gråter när någon nämner Suezkrisen, och skryter högljutt om sin omätliga framgång hos kvinnor.

Det amerikanska ambassadrådet gissade att den kraftige unge mannens virila sätt att hantera fransk

slang förklarade succén i de chica parisiska salongerna. Samma diplomat underströk i sin rapport att "Le Pen tycks beredd att göra allt för att nå makten."

Legosoldaten Le Pen är modig och disciplinerad, hette det. Och oerhört ambitiös.

Med Algerietkrisen blev det ändå Le Pens ärkesfiende, Charles de Gaulle, som kommer tillbaka. De Gaulle som förkroppsligade den franska republikens starka och etablerade höger och kväste all utveckling "till höger om sig själv" under sin tid som statschef (1958-1969).

Precis som Poulade blev resultatet av 50-talets ekonomiska omstrukturering blev den Nationella Fronten resultatet av 80-talets globalisering, vars mest påtagliga konsekvens är den traditionella arbetarklassens decimering. Kanske är det helt enkelt så att den gamla franska högern förflyttat sig in mot det politiska mittfältet och lämnat utrymme åt extremistiska höger-rörelser?

Hur stort detta utrymme är, återstår att se. Etablissemangets politiker står inför en formidabel uppgift som de ännu inte vet hur de ska tackla.

CATHERINE GIEROW

Jusek

och Finanstidningen har nöjet att på svenska flaggans dag inbjuda till seminarier

Blågul framtid

Samtalet kretsar kring Magnus Karavelis just utkomna bok med samma titel. Har nationen överlevt sig själv? Eller är den en viktig resurs inför det tjugoförsta seklets utmaningar?

Fredag 6 juni kl. 12.00

PROGRAM

Diskussion kring nationens roll inom EU

1 panelen:

Per Unckel, riksdagsledamot (m)

Anders Isaksson, journalist

Madeleine Leijonhufvud, professor och ordf i Jusek

Sverker Gustavsson, docent i statskunskap

Axel Odelberg, journalist

Magnus Karaveli, författare och journalist

Moderator är Knut Carlqvist, Finanstidningen

Avslutning ca kl 14.00

Arrangörerna bjuder på lunchbuffé

Plats: Operaterrassen. Antalet platser är begränsat.

Vi ber Dig bekräfta Din medverkan till

Per-Erik Holmström, Finanstidningen tel 08-677 45 90

eller på fax 08-677 45 81, E-mail: traffar@fri.se

Boken "Blågul framtid" kan beställas hos bokförlaget Arena, 08-105383

FINANS TIDNINGEN

Nobelpriset: Gubbar prisar gubbar

Svante Folin vill med denna brandfackla förhöja sin reputation i feministiska kretsar.

Sverige har förlorat sin strålgång. Folkhemmet faller i flisor. Schamaner styr ekonomin och vi dundrar in i nästa årtusende, eldade av ved. Sveriges andra stormaktstid baserades inte på vapenbragder utan moralisk överlägsenhet - vi var Världssamvetet, inkarnerat av Olof Palme på samma sätt som fordom Världssanden i Napoleon till häst. Genom att med öppna armar och exalterade floskler ta emot alla uslingar från Nova Semblas fjäll blev vi ett föredöme för en njugg och egoistisk omvärld. Trots suicidal välvilja låg vi i toppen på den ekonomiska europaligan - idag i botten.

Vasa och Drottningholm

Those were the days. De senaste tjugo åren har vi presterat ett hyggligt magpillar. Vi blir följaktligen alltmer tillbakablickande och i propagandan för kulturhuvudstadsåret är det Vasa, Drottningholmsteatern och Millesgården som gäller.

Trots motgångarna är vi fortfarande bäst på en sak - jämlikhet, enkannerligen jämlikhet mellan könen. Här skall vi tillrättvisa det övriga Europa och hemmavid skall kampen för millimeterrättvisa mellan könen föras till det bittra slutet. Särskilda kvinnoprofessurer är

bara en av många viktiga reformer. Hur dödsdansen än skall träs är en sak säker - varannan är damernas.

Därför är det anmärkningsvärt att ingen har påtalat den orgie i manschauvinism och fallocentriskt tyranni Nobelpriset utgör, i synnerhet som detta pris inför vår depreverade omvärld utgör lejonparten av Sverigebildens. Priset dynamitardiska ursprung är beklagligt nog, men dess fördelning är än värre horrrör - praktiskt taget alla nobelpristagare är män. Man får gå till påvedömet eller krigshistorien för att finna något likat. Kalla fakta visar det, som till exempel prisen i naturvetenskap efter Andra världskriget.

Praktiskt taget alla nobelpristagare är män. Man får gå till påvedömet för att finna något likartat.

Av 102 fysikpris tillföll ett en kvinna (Maria Goeppert-Mayer, 1963) och av de 83 kemiprisen likaledes ett (Dorothy Crowfoot-Hodgkin, 1964).

Av 120 medicinpris var kvinnornas andel sex (Gerty Theresa Cory, 1947, Rosalyn Yalow, 1977, Barbara McClintock, 1983, Rita Levi-Montalcini, 1986, Gertrud Belle Elion, 1988 och Christiane Nüsslein-Volhard, 1995).

Riksbankens ekonomipris uppvisar en ännu eländigare statistik:

38 pristagare - ingen kvinna. Under efterkrigstiden har alltså 8 kvinnor kvalificerat sig för något av de 343 utdelade priserna, en kvot på 2,3 procent! Tiden före Andra världskriget, 1901-39 uppvisar Madame Curie, 1903 och 1911, samt hennes dotter Irene, 1935. Procentsatsen är exakt densamma som för efterkrigstiden, det vill säga 2,3 procent.

Inom litteraturen är förhållandet aningen bättre. Av de totalt 94 pristagarna 1901-96 är tio kvinnor.

Summa summarum: Av 563 nobelpristagare i naturvetenskap, nationalekonomi och litteratur är 19 kvinnor och de har lagt rabarber på ynka 3,4 procent. Trots att kvinnor under efterkrigstiden strömmat in på naturvetenskapliga och ekonomiska utbildningar, lyser de med sin frånvaro på prispallen.

Gynnade herrar

Om vi inte ska hemfalla åt biologiska fascistfantasier om testosteronpräglade manshjärnor gives endast en förklaring till denna flagrant diskriminering: Gubbar delar ut priset till andra gubbar.

Varför tiger Witt-Brattström och Maria-Pia? Vad gör Jämo? Nobelpriset är en skam och en fläck på Sveriges jämlikhetsbanér. Jag kan bara se två lösningar på den penibla situationen. Antingen skriver vi om stadgarna, så att endast kvinnor är valbara under nästa sekel eller också lurar vi på de förmäna normmännen samtliga nobelpris.

SVANTE FOLIN